

ECHA-18-B-11-SK

Čo potrebujete vedieť o ošetrených výrobkoch

Hlavné informácie pre spoločnosti o ošetrených výrobkoch v nariadení o biocídnych výrobkoch (BPR)

Zmesi, látky a výrobky ošetrené biocídnymi výrobkami sa nazývajú „ošetrené výrobky“. Biocídne výrobky chránia výrobky pred škodlivými organizmami, ako sú škodce, plesne a baktérie. Tento *stručný* prehľad obsahuje krátky úvod k pravidlám a povinnostiam týkajúcim sa ošetrených výrobkov pre odvetvie.



©iStock.com/Geber86

Na ošetrené výrobky sa vzťahujú pravidlá stanovené v nariadení BPR. Podľa tohto nariadenia biocídne výrobky možno uvádzať na trh (uvádzanie na trh sa vymedzuje ako prvé sprístupnenie na trhu) len po ich národnej autorizácii alebo autorizácii v rámci EÚ a po vykonaní posúdenia ich rizík. To isté platí aj pre účinné látky, ktoré takisto musia byť schválené predtým, ako môžu byť použité v biocíde.

Výrobky ošetrené biocídom nevyžadujú autorizáciu, ale na trh v EÚ môžu byť uvedené len v prípade, že účinná látka v biocíde je schválená na konkrétne použitie.

Príklady ošetrených výrobkov:

- farba, ktorá obsahuje konzervačnú látku (zmes),
- ponožka, ktorá obsahuje strieborné vlákna na predchádzanie zápachu (výrobok obsahujúci biocíd),
- chladnička, ktorá bola ošetrená látkami na predchádzanie plesniam a zápachu (výrobok).

Povinnosti týkajúce sa ošetrených výrobkov sa vzťahujú aj na dovozcov výrobkov, čo predstavuje významnú zmenu v porovnaní s predchádzajúcimi právnymi predpismi EÚ pre biocídy.

NEOŠETRENÝ VÝROBOK

Ošetrené výrobky, ktoré majú primárnu biocídnu funkciu, sa považujú za biocídne výrobky. Napríklad antibakteriálna utierka je biocídnym výrobkom – nie je ošetreným výrobkom – pretože jej jediným účelom je odstraňovať baktérie.

Výrobky ošetrené plynom ako jediným biocídnym ošetrením sa nepovažujú za ošetrené výrobky, ak sa neočakávajú rezíduá tohto ošetrenia plynom. To isté platí v prípade budov a skladovacích a prepravných kontajnerov, ktoré boli dezinfikované a neočakávajú sa rezíduá biocídu.

Ak si nie ste istý, či váš výrobok je alebo nie je ošetrený, obráťte sa na svoje národné asistenčné pracovisko.



©iStock.com/extreme photographer



©iStock.com/lakov Filimonov

BIOCÍDNE VLASTNOSTI

Ošetrené výrobky sa delia na tri kategórie v závislosti od odkazu na účinné látky a ich biocídne vlastnosti:

- Ošetrené výrobky bez uvedenia biocídnych vlastností alebo odkazu na ne, napríklad farba alebo atrament.
- Výrobky s uvedením odkazu na biocídne vlastnosti, napríklad textilie ošetrené striebrom na antibakteriálne účely.
- Výrobky bez odkazu na biocídne vlastnosti, ale so schválenými účinnými látkami a príslušnými požiadavkami na označovanie.

V každom z týchto troch prípadov musí byť účinná látka schválená alebo musí byť predmetom preskúmania.

Označovanie sa vyžaduje vždy, keď výrobok odkazuje na biocídne vlastnosti, ako sa uvádza v článku 58 nariadenia BPR.

OZNAČOVANIE OŠETRENÝCH VÝROBKOV

Výrobcovia a dovozcovia ošetrených výrobkov musia zabezpečiť správne označenie výrobkov. Etiketa musí byť ľahko čitateľná, viditeľná a v úradnom jazyku členského štátu zavedenia.

Ak sa uvádza na trh ošetrený výrobok, ktorý odkazuje na biocídne vlastnosti účinných látok, ktoré obsahuje, etiketa musí takisto obsahovať:

- vyhlásenie, že ošetrený výrobok obsahuje biocídne výrobky,
- biocídnu vlastnosť pripisovanú ošetrenému výrobku,
- názvy účinných látok,
- ak sú prítomné, názvy všetkých biocídnych (nano-) látok, za ktorými sa v zátvorkách uvedie slovo „nano“, a
- akýkoľvek relevantný návod na použitie.

PRECHODNÉ OPATRENIA

Od 1. marca 2017 spoločnosti nemôžu uvádzať na trh v EÚ žiadne výrobky ošetrené (alebo zámerne obsahujúce) biocídnym výrobkom s účinnou látkou, ktorá ešte nie je schválená, nie je predmetom preskúmania alebo je uvedená v prílohe I k nariadeniu BPR.

To, či ošetrený výrobok možno alebo nemožno uvádzať na trh, závisí od postavenia účinnej látky. Možné sú štyri situácie:

1. Ošetrený výrobok môže byť uvedený na trh, ak bola účinná látka hodnotená a schválená pre biocíd použitý na oštieenie výrobku.
2. Ošetrený výrobok môže byť uvedený na trh, ak je účinná látka predmetom hodnotenia v rámci kontrolného programu, ale rozhodnutie ešte nebolo zverejnené.
3. Ak účinná látka nie je zaradená v kontrolnom programe, ošetrený výrobok môže byť uvedený na trh, pokiaľ bola žiadosť o schválenie účinnej látky predložená pred 1. septembrom 2016. Ak nebola žiadosť predložená do tohto dátumu, ošetrený výrobok nemôže byť po 1. marci 2017 uvedený na trh.
4. Ošetrený výrobok môže byť uvedený na trh, ak je účinná látka zahrnutá v prílohe I k nariadeniu BPR – zoznam látok, ktoré nevyvolávajú obavy.

Ak nie je účinná látka schválená alebo ak sa žiadosť o schválenie zamietne (napríklad z dôvodu nezaplatenia príslušného poplatku), výrobky, ktoré boli ošetrené alebo ktoré obsahujú biocídny výrobok s danou účinnou látkou, by sa po uplynutí 180 dní od tohto rozhodnutia už nemali uvádzať na trh.

PRÁVO POŽIADAŤ O INFORMÁCIE

Spotrebiteľia majú právo požiadať o informácie o biocídnom oštieení oštieeného výrobku. Ak spotrebiteľ požiada o takéto informácie, dodávateľ mu ich musí bezplatne poskytnúť do 45 dní.



ĎALŠIE INFORMÁCIE:

Zoznam schválených účinných látok a látok, ktoré sú predmetom preskúmania, je dostupný na webovej stránke agentúry ECHA. V zozname je možné vyhľadať účinné látky schválené na použitie v biocídnych výrobkoch a oštieených výrobkoch.

- » Oštieené výrobky: <https://echa.europa.eu/regulations/biocidal-products-regulation/treated-articles>
- » Zoznam účinných látok (schválených a tých, ktoré sú predmetom preskúmania): <https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/biocidal-active-substances>
- » Usmerňovací dokument Európskej komisie o oštieených výrobkoch: <https://circabc.europa.eu/w/browse/d7363efd-d8fb-43e6-8036-5bcc5e87bf22>